

Analysis of Barriers to Entrepreneurship in Sports from the Perspective of Sports Experts

Meysam Noori Khanyourdi¹, Mohammad Khabiri², Ebrahim Alidoust Ghahfarrokhi^{3*}

¹M.Sc, Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

^{2,3}Associate Professor, Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

ARTICLE INFO

Received: 01.09.2021

Revised: 04.12.2021

Accepted: 05.17.2021

Keyword:

Barriers to entrepreneurship
Sports industry
Unemployment
Economic development
The three-pronged model

***Corresponding Author:**

Ebrahim Alidoust Ghahfarrokhi

Email: e.alidoust@ut.ac.ir

ABSTRACT

The objective of this study was to analyze barriers to entrepreneurship in sport from the perspective of students, faculty members, and sports managers in Tehran. The present study was applied in nature and descriptive-analytical in terms of purpose. The statistical population consisted of all graduate students, faculty members, and sports managers in Tehran. The sample size was estimated via Morgan's Table to include 332 participants who were selected via random and convenience sampling techniques. A modified standard questionnaire was the research instrument. The content and face validity of the questionnaire were reviewed and confirmed by sport management professors and the reliability of the questionnaires was 0.92 using Cronbach's alpha. The results showed a significant difference between the selected groups in structural and environmental components ($p < 0.001$, $F = 5.034$ and 6.463). However, there was no significant difference between the selected groups in the behavioral component ($p > 0.001$, $F = 1.103$). According to the results of this study, attempting to provide initial capital for sports entrepreneurship, formulating functional policies in the field of sports businesses, implementing sports entrepreneurship training programs in scientific centers, developing sports business culture, stability in-laws, and regulation for the development of sports businesses and managerial stability and efforts to increase self-efficacy and self-confidence can help develop sports entrepreneurship and remove barriers.

تحلیل موانع کارآفرینی در ورزش: از دیدگاه متخصصان ورزشی

میثم نوری خانیوردی^۱، محمد خبیری^۲، ابراهیم علیدوست قهفرخی^{۳*}

۱- کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۲ و ۳- دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

چکیده

اطلاعات مقاله

هدف پژوهش، تحلیل موانع کارآفرینی در ورزش از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و مدیران ورزشی شهر تهران بود. پژوهش حاضر از نظر ماهیت، کاربردی و به لحاظ هدف از نوع توصیفی-تحلیلی بود. جامعه آماری پژوهش، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، اعضای هیئت علمی و مدیران ورزشی شهر تهران بودند. نمونه آماری براساس جدول مورگان شامل ۳۳۲ نفر بود که به صورت تصادفی و در دسترس انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری در این پژوهش، پرسش‌نامه استاندارد تعدیل‌یافته بود. روایی محتوایی و صوری پرسش‌نامه را استادان مدیریت ورزشی بررسی و تأیید کردند و پایایی پرسش‌نامه‌ها با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۹۲ به دست آمد. نتایج نشان داده شد که بین گروه‌های منتخب در مؤلفه ساختاری و محیطی، تفاوت معناداری وجود داشت ($p < 0/001, F = 5.034$)؛ اما بین گروه‌های منتخب در مؤلفه رفتاری، تفاوت معنادار نبود ($F = 1.103, p > 0/001$). با توجه به نتایج این پژوهش، تلاش برای تأمین سرمایه اولیه برای کارآفرینی ورزشی، تدوین سیاست‌های کارکردی در زمینه کسب‌وکارهای ورزشی، اجرای برنامه‌های آموزشی کارآفرینی ورزشی در مراکز علمی، توسعه فرهنگ کسب‌وکار ورزشی، ثبات در قوانین و مقررات برای توسعه کسب‌وکارهای ورزشی و ثبات مدیریتی، تلاش برای افزایش خودکارآمدی و اعتمادبه‌نفس می‌تواند به توسعه کارآفرینی ورزشی و رفع موانع کمک کند.

دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۱۰/۲۰

بازنگری مقاله: ۱۴۰۰/۰۱/۲۳

پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۰۲/۲۷

کلید واژگان:

موانع کارآفرینی

صنعت ورزش

بیکاری

توسعه اقتصادی

مدل سه شاخگی

*نویسنده مسئول: ابراهیم علیدوست قهفرخی

پست الکترونیکی:

e.alidoust@ut.ac.ir

مقدمه

در دنیای امروز، شرایط اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور به گونه‌ای شده است که لزوم توجه به حل مشکلات و تنگناها در حال و آینده را طلب می‌کند (امینی و همکاران، ۲۰۱۴). یکی از مسائل مطرح در این شرایط، بیکاری می‌باشد که در پاسخ به این معضل، ارگان‌های مسئول، افراد را به قدم نهادن در جهت شاخه‌های خوداشتغالی و کارآفرینی تشویق می‌کنند (شین، ۲۰۰۹)^۱. (آلوارز و بارنی، ۲۰۱۴)^۲ اشاره می‌کنند که کارآفرینی ریشه در بینش فردی، فرهنگ و جامعه دارد و به‌کارگیری فرایندهای نوآورانه، توأم با پذیرش خطر و عامل تغییر در عامل‌های اقتصادی و اجتماعی محسوب می‌شود. از نظر (والریو و همکاران، ۲۰۱۴)^۳، کارآفرینی یک شیوه مدیریتی است که تعقیب فرصت‌ها محسوب می‌شود بدون توجه به منابعی که هم‌اکنون در کنترل است. امروزه مطالعه کارآفرینی به یکی از عمومی‌ترین حوزه‌های پژوهشی در مطالعات مدیریت تبدیل شده است؛ به بیان دیگر، کارآفرینی به دلیل اثرات قابل‌ملاحظه‌ای که بر سطوح خرد و کلان اقتصاد دارد، مورد توجه حوزه‌های مختلف قرار گرفته است (محمدکاظمی و همکاران، ۲۰۱۷). یکی از حوزه‌هایی که زمینه ظهور کارآفرینی در آن احساس می‌شود، صنعت ورزش می‌باشد. صنعت ورزش دارای ویژگی‌های منحصربه‌فردی است که آن را از سایر صنایع متمایز می‌کند؛ از جمله: عدم اطمینان نتایج، تمایل به رقابتی بودن، تمرکز بر محصول (به جای بازار)، همکاری بین تیم‌ها و سازمان‌ها، عدم کنترل محصول، تمرکز بر عملکرد نسبت به سایر نتایج (برای مثال بازگشت سرمایه)، نقش طرفداران هم به‌عنوان تولیدکننده و هم به‌عنوان مصرف‌کننده و ارتباط متقابل با رسانه‌ها. این ویژگی‌های منحصربه‌فرد رقابتی، صنعت ورزش را شکل می‌دهد و آن را به یک صنعت جالب برای مطالعه تبدیل می‌کند. ویژگی بارز دیگر این است که روش‌های مختلفی برای ارتباط مردم با صنعت ورزش وجود دارد از شرکت به‌عنوان ورزشکار یا مصرف‌کننده گرفته تا دیدن آن به‌عنوان نوعی سرگرمی (کانینگهام و همکاران، ۲۰۲۱)^۴.

با توجه به اهمیت کارآفرینی، تولید، حمایت و مانع‌زدایی برای کشور و ضرورت توجه به کارآفرینی و رفع موانع تولید و کارآفرینی، رهبر معظم انقلاب اسلامی سال ۱۴۰۰ را سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری کردند که نشان از اهمیت توجه به مقوله کارآفرینی و مانع‌زدایی‌ها است. اما رسیدن به این امر نیازمند توجه به شرایط و زمینه‌های ویژه است که یکی از این زمینه‌ها شناسایی و تحلیل موانع کارآفرینی در ورزش است که به‌واسطه این کار می‌توان به نحوه شایسته‌تری به رفع موانع اقدام کرد؛ به طوری که در وهله اول برنامه‌ریزان و کارآفرینان ورزشی باید موانع موجود را شناسایی و رفع کنند تا بتوانند مسیر کارآفرینی را هموار کنند و سریع‌تر به اهداف خود برسند. تردیدی نیست که حضور پررنگ دولت در اقتصاد ایران و موانعی که برای رقابت مؤثر بخش خصوصی و کارآفرینان وجود دارد، توسعه کارآفرینی را کند و بلکه ناممکن می‌سازد؛ لذا شناسایی موانع کارآفرینی در ورزش کشور از این نظر ضروری است که به سیاست‌گذاران و محققان بخش ورزش کمک می‌کند تا بتوانند راهکارهای مناسبی برای فائق آمدن بر موانع موجود ارائه کنند.

با توجه به مطالعات پیشین، مشخص است که مطالعه موانع کارآفرینی در ورزش، مبحث مهمی می‌باشد؛ زیرا به سیاست‌گذاران و محققان بخش ورزش کمک می‌کند تا بتوانند راهکارهای مناسبی برای فائق آمدن بر موانع موجود ارائه کنند و گامی مؤثر برای ایجاد کسب‌وکار جدید در این عرصه بردارند؛ در نتیجه ایجاد اشتغال کنند. همچنین ورزش، فرصت مناسب و متنوعی برای ایجاد اشتغال فراهم می‌کند که با شناخت و برطرف کردن موانع آن می‌توان فرصت‌های جدیدی را به جوانان و جامعه معرفی کرد تا از آن برای پیشرفت و توسعه اقتصادی اجتماعی بهره گرفت. اما هنوز در زمینه شناسایی و توصیف موانع کارآفرینی در ورزش کمبود وجود دارد؛ بنابراین در این پژوهش برای برطرف کردن این

¹ Shane² Alvarez & Barney³ Valerio⁴ Cunningham

شکاف، با مطالعه پژوهش‌های پیشین، موانع کارآفرینی ورزشی با رویکرد مدیریتی در سه بعد ساختاری، محیطی و رفتاری بررسی شده است. اما آنچه در پیشینه پژوهش نادیده گرفته شده است، شناسایی موانع کارآفرینی در ورزش هم از نظر دانشجویان و متخصصان این حوزه و هم از نظر مدیران ورزشی و انجام مقایسه بین آن‌ها می‌باشد؛ زیرا بررسی این موضوع با توجه به جامعه آماری دانشجویان، اعضای هیئت علمی و مدیران فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی، رویکرد جامع به این مسئله می‌باشد و مسلماً چنین رویکردی، در شناسایی دقیق‌تر موانع کارآفرینی، کارساز خواهد بود و در نتیجه، یافته‌های این پژوهش می‌تواند در تحول باورها و بینش مدیران و ارتقای سطح مشارکت بخش خصوصی در عرصه ورزش مفید واقع شود و زمینه ورود دانشجویان به عرصه کارآفرینی در ورزش را هموار سازد.

مبانی نظری

تغییر و تحولات سریع علم و فناوری در جهان و تلقی ورزش به‌مثابه یک حرفه از یک طرف و تبدیل آن به یک صنعت از طرف دیگر، دست‌اندرکاران ورزش را با معضلات جدیدی روبه‌رو ساخته است که گذر از آن‌ها نیازمند به‌کارگیری رویکردها و روش‌های خلاقانه است (والریو و همکاران، ۲۰۱۴). هنگام تمرکز بر کارآفرینی در بین دانشجویان دانشگاه، دانشجویان ورزشی، شایسته توجه ویژه هستند؛ زیرا ورزش و کارآفرینی، چندین ویژگی مشترک دارند (هولینکا و همکاران، ۲۰۱۸)^۱. از طرفی که (راتن و جونز، ۲۰۲۰)^۲ بیان می‌کنند که کارآفرینی ورزشی به‌سرعت، محبوبیت خود را در زمینه‌های کارآفرینی، مدیریت و زمینه‌های ورزشی به‌دست آورده است؛ این بدان معناست که فرایند کارآفرینی ورزشی می‌تواند کارساز باشد؛ زیرا کارآفرینی، فرصت‌های جدید برای اشتغال در زمینه ورزش را ایجاد می‌کند که با توجه به ابعاد گسترده علوم ورزشی می‌توان آن را در زمره سریع‌ترین بخش‌های رشد در جهان مطرح کرد (زارعی محمودآبادی و همکاران، ۲۰۱۳). به‌طور کلی، کارآفرینی در ورزش به‌عنوان شروع یک کسب‌وکار جدید یا سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش تعریف می‌شود (راتن، ۲۰۱۸).

آنچه ورزش را به‌عنوان یک پدیده مهم فرهنگی-اجتماعی، اقتصادی و سیاسی از دیگر عرصه‌ها جدا می‌کند، پتانسیل‌های بسیار اثرگذار و گاه کم‌نظیر در این عرصه است (شریعتی و دستگردی، ۲۰۱۹). در این میان، کارآفرینی به‌عنوان یکی از حوزه‌های بکر اشتغال‌زایی صنعت ورزش در سالیان اخیر مورد توجه بیشتری قرار گرفته و توانسته است در مواردی همچون مدیریت تفریحات، علم تمرین، مدیریت سلامت و غیره کمک قابل‌توجهی به افزایش و تقویت کسب‌وکار حوزه ورزش کند (پارنل و همکاران، ۲۰۱۷)^۳ که بخش بزرگی از این مشکلات می‌تواند ناشی از وجود موانع کارآفرینی در ورزش باشد که با رفع آن می‌توان کمک شایانی به اشتغال دانشجویان کرد؛ به‌طوری که (علی و همکاران، ۲۰۱۶)^۴ در پژوهش‌های خود ترس از شکست، خطرگریزی، فرار از استرس و کار سخت را به‌عنوان موانع کارآفرینی بیان کردند. همچنین (لویا-ووچیک، ۲۰۲۰)^۵ در پژوهش‌های خود، نبود اعتمادبه‌نفس و ترس از شکست را از موانع کارآفرینی بیان کرد.

در واقع، ورزش از طریق ایجاد تقاضا برای خدمات و کالاهای ورزشی و ایجاد جذابیت برای اجتماعات، زمینه لازم را برای توسعه کارآفرینی فراهم می‌کند و کارآفرینی نیز از طریق ایجاد کسب‌وکار ورزشی در تولید لوازم و تجهیزات ورزشی و ارائه خدمات ورزشی به توسعه صنعت ورزش کمک می‌کند (زارعی محمودآبادی و همکاران، ۲۰۱۳). در نتیجه،

¹ Holienka

² Ratten & Jones

³ Parnell

⁴ Ali

⁵ Lupa-Wójcik

کارآفرینی در ورزش، تصمیمات، اقدامات و فرایندهایی است که توسعه محصولات، خدمات و بازارها را منجر می‌شود (کاجیوتی و همکاران، ۲۰۱۶)^۱ و موفقیت کارآفرینی در جذب علاقه مدیران و محققان ورزشی، نمایان‌گر نقش مهم آن در ارزش‌افزایی صنعت ورزش می‌باشد (راتن، ۲۰۱۸). کارآفرینی می‌تواند از طریق کشف و گسترش فرصت‌های شغلی مرتبط با ورزش، زمینه‌های رونق اقتصادی و در نتیجه آن، کاهش بیکاری را به ارمغان آورد (مارتیس و همکاران، ۲۰۱۵)^۲. اما با همه تأثیرات مثبت کارآفرینی در صنعت ورزش، یکی از بزرگ‌ترین معضلات برای نیروی انسانی تحصیل کرده در ورزش، ورود به عرصه کارآفرینی می‌باشد (زارعی محمودآبادی و همکاران، ۲۰۱۳) که حل آن، ریشه در شناسایی موانع کارآفرینی و رفع این موانع دارد. علل افزایش علاقه به کارآفرینی در ورزش، این است که ورزش، ماهیت رقابتی دارد و صنعت ورزش، یکی از بزرگ‌ترین و تغییرپذیرترین صنعت‌هاست. فناوری‌های جدید و نیازهای مصرف‌کننده در ورزش از جمله عوامل اثرگذار بر توسعه ایده‌های جدید برای عرضه خدمات در بازار می‌باشد. محصولات ورزشی سنتی شامل لباس و تجهیزات هستند که تحت تأثیر نوآوری‌های فناورانه و کاربرمحور قرار گرفته‌اند (دوولتی، ۲۰۱۷)^۳.

شناسایی موانع توسعه کارآفرینی در مطالعات مختلف بررسی شده است و عوامل مختلفی در این زمینه به‌عنوان موانع کارآفرینی معرفی شده‌اند؛ بدین منظور، (فلاح حقیقی و همکاران، ۲۰۱۸) با استفاده از تحلیل کیفی، پنج طبقه از موانع کارآفرینی را معرفی کردند: ۱- کمبود علاقه، انگیزه و تخصص در مراکز علمی ۲- ضعف در برنامه‌های آموزشی ۳- ضعف عوامل مدیریتی و کمبود مکانیزم‌های مناسب برای ورود به عرصه کارآفرینی ۴- موانع ساختاری و ضعف در برقراری ارتباط بخش‌های اقتصادی و ۵- فرهنگ ضعیف کارآفرینی در کشور. (شاهوردی و همکاران، ۲۰۱۸) موانع کارآفرینی اجتماعی را در کشور مالزی، بررسی کردند و نتایج نشان داد که عدم شایستگی، اعتماد به نفس و کمبود منابع از موانع کارآفرینی در این کشور می‌باشند. (محمد و همکاران، ۲۰۱۷)^۴ با بررسی موانع توسعه و پیشرفت کارآفرینی در پاکستان، عوامل مذهبی، ساختاری و اجتماعی و اقتصادی را عامل سطح پایین کارآفرینی کشور پاکستان دانستند. (سیتاریدیس و کیسیوس، ۲۰۱۹)^۵ در پژوهش خود نشان دادند که فقدان دانش و مهارت‌های کارآفرینی تأثیر عمده‌ای بر کارآفرینی دانشجویان دارد. برعکس، خود انگیزه نسبت به کارآفرینی به عنوان پادزهر عمل می‌کند.

(نگوین و همکاران، ۲۰۲۱)^۶ دسترسی محدود به کانال‌های توزیع و دسترسی محدود به پشتیبانی و فناوری کسب‌وکار را از موانع کارآفرینی بیان کردند. همچنین (نووکوری و آدیوکوو، ۲۰۲۰)^۷ نشان دادند که دسترسی ضعیف به منابع مالی، سیاست‌های متناقض دولت (مانند مالیات‌های متعدد) و زیرساخت‌های ضعیف از موانع کارآفرینی می‌باشد. (کیم، ۲۰۲۰)^۸ نشان داد که عوامل فردی، عوامل محیطی و عوامل اجتماعی- فرهنگی از جمله موانع مؤثر بر کارآفرینی می‌باشد. (چو و همکاران، ۲۰۱۹)^۹ نیز در پژوهش‌های خود، ترس از شکست، فقدان دانش مدیریت مالی و انتخاب مکان کسب‌وکار را از موانع کارآفرینی بیان کردند. همچنین (هوجنیک و همکاران، ۲۰۱۹)^{۱۰} عوامل شخصی، انتظارات/ترس، فضای اقتصادی و سیاسی، سبک زندگی کارآفرینی و محیط اجتماعی را از موانع کارآفرینی بیان کردند.

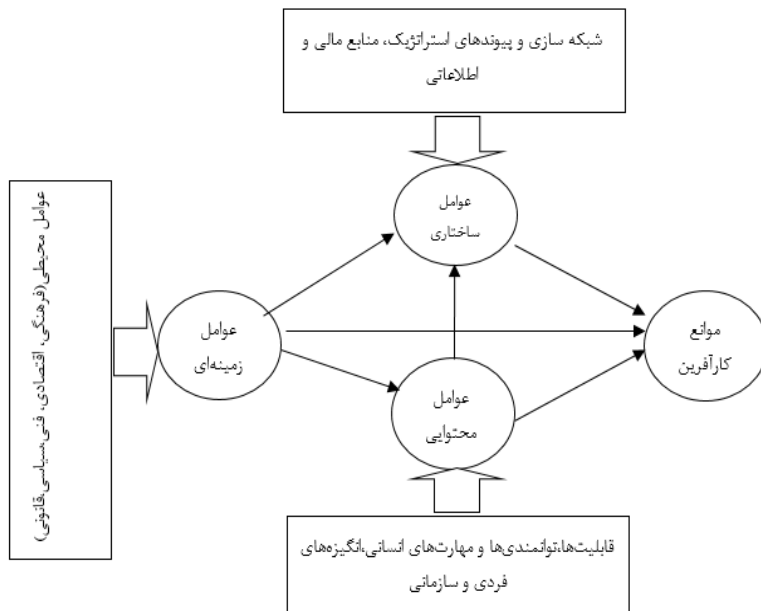
¹ Cacciotti² Maritz³ Dvouletý⁴ Muhammad⁵ Sitaridis & Kitsios⁶ Nguyen⁷ Nwokorie & Adiukwu⁸ Kim⁹ Cho¹⁰ Hojnik

(هامرشمیت و همکاران، ۲۰۲۰)^۱ نشان دادند که گرایش به کارآفرینی، رابطه مثبت و معناداری با عملکرد مالی و ورزشی باشگاه‌های فوتبال حرفه‌ای در کشورهای آلمانی زبان دارد. (فراهانی و همکاران، ۲۰۱۹) موانع کارآفرینی در ورزش را نگرش‌ها و مؤلفه‌های رفتاری جامعه ایرانی در وابستگی به بدنه دولتی و بالا بودن روحیه مطالبه‌گری از دولت، بی‌اعتمادی منابع انسانی به بخش خصوصی از یک طرف و زیاده‌خواهی و منفعت‌طلبی بخش خصوصی، ناکامی دولت در اجرای اصل ۴۴ در واگذاری به بخش خصوصی، باور عمومی جامعه ایرانی به انجام امور به صورت فردی، مقاومت جامعه ورزش در ورود اشخاص غیرورزشی توانمند در حوزه‌های مدیریتی، اقتصادی و مالی و در عین حال فاقد سابقه ورزشی، تمایل دستیابی مدیران به سودهای کوتاه‌مدت و نبود سیستم کنترلی منعطف و ارگانیک بیان کردند. (شیخ زاده و همکاران، ۲۰۱۶)، در زمینه بررسی موانع کارآفرینی ورزش نشان دادند که موانع ساختاری، رفتاری و محیطی، موانع اصلی کارآفرینی در ورزش محسوب می‌شوند. در واقع در پژوهش آن‌ها، عوامل کنترلی، تکنولوژیکی و اقتصادی به ترتیب مهم‌ترین جنبه‌های موانع ساختاری، رفتاری و محیطی در نظر گرفته شدند.

(مارتیس و همکاران، ۲۰۱۵) در پژوهش خود، موانع رایج برای کارآفرینان را عدم حمایت مالی، فقدان اطلاعات در مورد چگونگی شروع یک کسب‌وکار و پیچیدگی مراحل اداری بیان کرد. (زیویار و همکاران، ۲۰۱۷) محورها و موانع کارآفرینی در وزارت ورزش و جوانان را مطالعه کردند و نشان دادند که موانع کارآفرینی شامل راهبرد، تصمیم‌گیری، سیستم ارزیابی، ساختار سازمانی، سیستم پاداش، سیستم تحقیق و توسعه، سیستم مالی، فرهنگ سازمان، عوامل شخصیتی و مدیریتی، سبک رهبری، تضاد سازمانی، عوامل سیاسی و قانونی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، فناوریانه می‌باشد. در پژوهش (امیدی و همکاران، ۲۰۱۶)، موانع محیطی کارآفرینی سازمانی در وزارت ورزش و جوانان را عوامل سیاسی- قانونی، اقتصادی، فرهنگی- اجتماعی، فناوریانه و بین‌المللی معرفی کردند. (مندعلی زاده و احسانی، ۲۰۱۴) نیز نشان دادند که مهم‌ترین موانع فردی برای کارآفرینی زنان در ورزش، فقدان استقلال مالی، فقدان تجربه و میزان کم اعتمادبه‌نفس در مقایسه با مردان می‌باشد و مهم‌ترین موانع محیطی، فقدان دسترسی به منابع بیان شد. همچنین (بدالهی فارسی و همکاران، ۲۰۱۲) موانع کارآفرینی در ورزش را سرمایه‌گذاری زیربنایی دولت در ورزش، نبودتوجه به کیفیت محصولات و خدمات، میزان تشویق جو و فضای عمومی حاکم بر جامعه نسبت به خلق و اجرای ایده‌های جدید، میزان رقابت در بازار ورزشی (تولید تجهیزات ورزشی و باشگاه‌داری) و زیرساخت‌های نامناسب کسب‌وکار (ارتباطات، حمل‌ونقل، خدمات بیمه و خدمات بانک‌داری) معرفی کردند.

بستر اساسی مدل مفهومی تحقیق حاضر، بهره‌گیری از مدل سه شاخگی: ساختار، محتوا و زمینه است. منظور از عوامل ساختاری، همه عناصر، عوامل و شرایط فیزیکی و غیرانسانی یا عوامل غیرزنده سازمان است؛ نظیر ساختار سازمانی، قوانین و مقررات، منابع مالی، اطلاعاتی. منظور از عوامل محتوایی یا رفتاری، شامل کلیه عوامل مربوط به نیروی انسانی اعم از مدیریت دانشگاه، اعضای هیئت علمی، کارکنان بخش‌های ستادی و نیز توانمندی‌های نرم دانشگاه‌ها است. منظور از شاخه زمینه، تمام شرایط و عوامل محیطی است که بر سازمان محاط هستند، بستر مهم رشد و توسعه سازمان را تشکیل می‌دهند؛ از قبیل مشتریان با ارباب رجوع، فرهنگ حاکم، بازار، دولت و سایر سیستم‌های محیطی سازمان. علت نامگذاری این مدل به سه شاخگی، آن است که ارتباط بین عوامل ساختاری، رفتاری و زمینه‌ای به نحوی است که هیچ پدیده یا رویداد سازمانی نمی‌تواند خارج از تعامل این سه شاخه صورت گیرد. رابطه بین این سه شاخه، یک رابطه تنگاتنگ و ناگسستگی است و در عمل از هم جدایی‌ناپذیرند؛ بنابراین، تمایز این سه جنبه از حیات سازمانی صرفاً نظری است و فقط به‌منظور تجزیه و تحلیل و شناخت مفاهیم و پدیده‌های سازمانی انجام می‌شود (میرزایی اهرنجانی و سرلک، ۲۰۰۵).

^۱ Hammerschmidt

شکل ۱. چارچوب مفهومی موانع کارآفرینی در ورزش

روش‌شناسی

پژوهش حاضر، براساس اهداف پژوهش، از نوع کاربردی، روش انجام آن توصیفی-پیمایشی و روش جمع‌آوری داده‌ها به صورت کتابخانه‌ای-میدانی بود. جامعه آماری تحقیق حاضر را اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های دولتی (۹۰ نفر)، دانشجویان تحصیلات تکمیلی (۴۲۰ نفر) و مدیران اداره کل ورزش و جوانان، فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی شهر تهران (۸۵ نفر) تشکیل می‌دادند. نمونه آماری براساس جدول مورگان اعضای هیئت علمی (۷۶ نفر)، دانشجویان (۱۹۶ نفر) و مدیران ورزشی (۶۰ نفر) برآورد شد. بنابراین تعداد ۴۰۰ پرسش‌نامه در بین نمونه‌های آماری توزیع شد که از بین آن‌ها تعداد ۳۳۲ پرسش‌نامه به‌صورت صحیح دریافت و تجزیه و تحلیل شد. برای اولویت‌بندی و تحلیل اولویت‌بندی و تحلیل موانع کارآفرینی در ورزش از دیدگاه اعضای هیئت علمی، دانشجویان و مدیران ورزشی شهر تهران، از پرسش‌نامه استاندارد تعدیل‌یافته (غلامی، ۲۰۰۸) که روایی صوری و محتوایی آن با استفاده از نظرات استادان مدیریت ورزشی بررسی و تأیید شد، در اختیار پاسخ‌دهندگان قرار گرفت. پرسش‌نامه شامل ۶۳ سؤال با طیف پنج گزینه‌ای (خیلی زیاد، زیاد، تا حدودی، کم و خیلی کم) است و به‌ترتیب نمره ۵ تا ۱ به آن‌ها تعلق گرفت. این پرسش‌نامه عناصر تأثیرگذار را در سه مؤلفه رفتاری (سؤالات ۱ تا ۲۶)، ساختاری (۲۷ تا ۳۴) و محیطی (۳۵ تا ۶۳)، مورد مطالعه قرار داده است. پایایی درونی این پرسش‌نامه با استفاده از نرم‌افزار SPSS۲۰ و از طریق آزمون ضریب آلفای کرونباخ ۰٫۹۲، محاسبه شد که نشان از پایایی بالا و مناسب بودن پرسشنامه‌ها دارد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آمار توصیفی و آمار استنباطی؛ از قبیل آزمون کولموگروف اسمیرنوف، آزمون تحلیل واریانس یک‌طرفه، آزمون تعقیبی شفه و آزمون فریدمن به کمک نرم‌افزار SPSS20 استفاده شد.

یافته‌ها

نتایج نشان داد که بیشتر جامعه آماری پژوهش در رده سنی ۲۰ تا ۳۰ سال با ۵۹/۵ درصد بود و بعد از آن به ترتیب رده سنی ۴۱ تا ۵۰ سال با ۲۳/۳ درصد، رده سنی ۵۱ تا ۶۰ با ۸ درصد، رده سنی ۳۱ تا ۴۰ با ۶/۲ درصد و رده سنی ۶۱ تا ۷۰ با ۰/۳ درصد، بیشترین فراوانی در پژوهش حاضر را به خود اختصاص داده‌اند، بقیه اطلاعات در مورد جنسیت، مدرک تحصیلی و شغل نمونه‌های آماری در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱. توزیع فراوانی طبقات جنسیت، سن، تحصیلات و شغل

متغیر	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۱۸۲
	زن	۱۵۰
تحصیلات	فوق‌دیپلم	۳
	لیسانس	۲۷
	فوق‌لیسانس	۱۹۸
	دکتر	۱۰۴
شغل (سمت)	دانشجو	۱۹۶
	هیئت علمی	۷۶
	مدیر	۶۰
مجموع	۳۳۲	۱۰۰

برای تعیین چگونگی توزیع داده‌ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده و نتایج در جدول ۲ ارائه شد.

جدول ۲. آزمون کولموگروف اسمیرنوف در خصوص توزیع طبیعی داده‌ها

شاخص	میانگین	انحراف استاندارد	Z	Sig
موانع کارآفرینی	۳/۴۴	۰/۳۰	۱/۲۸	۰/۷۳

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که توزیع داده‌های موانع کارآفرینی ($Z=1/28, Sig=0/73$) طبیعی است. در نتیجه از آزمون‌های پارامتریک برای تحلیل استنباطی داده‌ها استفاده شد.

جدول ۳. رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه محیطی در بین مدیران ورزشی شهر تهران، اعضای هیئت علمی و دانشجویان

مدیران			اعضای هیئت علمی			دانشجویان تحصیلات تکمیلی		
تعداد	آماره	درجه	میزان	تعداد	آماره	درجه	میزان	P
۶۰	۲۰۶/۰۰۲	۲۷	۰/۰۰۱	۲۷	۵۹/۷۹۹	۲۷	۰/۰۰۱	
مؤلفه			مدیران			هیئت علمی		
رتبه	میانگین	رتبه	رتبه	میانگین	رتبه	رتبه	میانگین	رتبه
۴	۱۹/۷۵	۱	۱۴/۲۹	۱۷	۱۶/۰۸	۴		
۳	۱۸/۵۸	۲	۱۵/۰۸	۱۰	۱۶/۴۴	۳		
۲۴	۱۷/۸۷	۳	۱۶/۷۴	۲	۱۳/۴۹	۲۴		

۲۶	۱۱/۲۶	۶	۱۵/۶۰	۴	۱۷/۳۶	برخورداری افراد جامعه از حقوق یکسان برای اخذ پروانه کار
۱۱	۱۵/۱۷	۱۸	۱۴/۲۴	۵	۱۶/۸۶	تأثیر افراد و گروه‌هایی مانند آئمه جمعه، نمایندگان مجلس و ...
۱۲	۱۵/۱۵	۱۲	۱۴/۷۲	۶	۱۶/۷۱	تمایل به کسب سودهای کوتاه‌مدت در افراد جامعه
۲۶	۱۲/۴۵	۱۴	۱۴/۵۱	۷	۱۶/۶۳	وجود روحیه خودمحوری در جامعه ایرانی
۱۷	۱۴/۱۷	۱۳	۱۴/۷۰	۸	۱۵/۶۶	میزان رفاه عمومی جامعه
۱	۱۶/۷۳	۲۱	۱۳/۴۸	۹	۱۵/۵۴	فرهنگ توسعه کسب‌وکار در جامعه
۱۰	۱۵/۲۸	۸	۱۵/۳۳	۱۰	۱۵/۴۳	تعداد افراد موفق که در جامعه می‌توانند به عنوان الگوی کارآفرینی در عرصه ورزش معرفی شوند
۹	۱۵/۳۴	۲۴	۱۲/۹۳	۱۱	۱۵/۲۴	میزان فشارهای سیاسی در ورزش کشور
۷	۱۵/۵۴	۲۵	۱۲/۹۱	۱۲	۱۵/۲۱	میزان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
۲۳	۱۳/۵۲	۱	۱۶/۹۰	۱۳	۱۵/۰۹	ثبات قوانین و مقررات کشور در توسعه کسب‌وکارهای ورزشی
۲۲	۱۳/۵۲	۴	۱۵/۹۵	۱۴	۱۴/۷۱	تلفی فضای عمومی جامعه، از کار و تلاش به عنوان ورزش
۲۵	۱۳/۱۰	۱۹	۱۳/۷۰	۱۵	۱۴/۱۵	ارزیابی عملکرد افراد موفق در جامعه، بر اساس شاخص‌های علمی
۲۱	۱۳/۶۸	۲۱	۱۳/۴۳	۱۶	۱۴/۱۳	تخریب‌های اقتصادی بین‌المللی
۵	۱۶/۰۷	۳	۱۶/۲۲	۱۷	۱۳/۸۳	ورود تکنولوژی‌های جدید با بررسی‌های دقیق به کشور
۲	۱۶/۴۷	۵	۱۵/۸۹	۱۸	۱۳/۷۶	میزان همکاری تأمین‌کنندگان مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز
۲۷	۱۰/۸۸	۲۷	۱۲/۵۶	۱۹	۱۳/۷	تمایل افراد جامعه نسبت به تغییر عادت‌های رفتاری
۱۸	۱۳/۹۰	۷	۱۵/۳۹	۲۰	۱۳/۷۳	میزان تشویق جو و فضای عمومی حاکم بر جامعه به خلق و اجرای ایده‌های جدید
۱۴	۱۴/۹۷	۹	۱۵/۱۳	۲۱	۱۳/۲۹	نگرش مدیران دولتی به ایجاد و توسعه کسب‌وکار ورزشی
۱۳	۱۵/۱۱	۲۶	۱۲/۵۸	۲۲	۱۲/۹۸	امنیت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
۸	۱۵/۳۶	۲۲	۱۳/۱۲	۲۳	۱۲/۵۸	امکان بروز خلاقیت و ابتکار در حوزه ورزش در خانواده‌های ایرانی
۱۶	۱۴/۱۹	۱۸	۱۳/۸۵	۲۴	۱۲/۲۱	میزان سرعت پیشرفت تکنولوژی در ورزش
۱۹	۱۳/۸۷	۱۱	۱۴/۷۶	۲۵	۱۰/۸۸	تمایل افراد جامعه به انجام کارها به صورت فردی
۱۵	۱۴/۵۴	۱۵	۱۴/۲۲	۲۶	۸/۹۷	تلاش رسانه‌های گروهی برای ترویج فرهنگ کارآفرینی
۶	۱۶/۰۴	۲۳	۱۳/۰۱	۲۷	۷/۳۵	میزان رقابت در بازار ورزشی (تولید تجهیزات ورزشی و باشگاه‌داری)

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه محیطی در بین مدیران ورزشی، نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «میزان تغییر و تحولات مدیران کلان کشور به خصوص در حوزه ورزش» (۱۹/۷۵) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «میزان رقابت در بازار ورزشی (تولید تجهیزات ورزشی و باشگاه‌داری)» (۷/۳۵) بوده است. همچنین رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه محیطی در بین اعضای هیئت علمی، نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «بی‌ثباتی قوانین و مقررات کشور در توسعه کسب‌وکارهای ورزشی» (۱۶/۹۰) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «تمایل افراد جامعه به انجام کارها به صورت فردی» (۱۲/۵۶) بوده است. رتبه‌بندی گویه‌های مؤلفه محیطی در بین دانشجویان، نشان داد که بیشترین میانگین رتبه مربوط به «نبود فرهنگ توسعه کسب‌وکار در جامعه» (۱۶/۷۳) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «تمایل افراد جامعه نسبت به تغییر عادت‌های رفتاری» (۱۰/۸۸) بوده است.

جدول ۴. رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه ساختاری در بین مدیران ورزشی شهر تهران، اعضای هیئت علمی و دانشجویان

مدیران			اعضای هیئت علمی			دانشجویان تحصیلات تکمیلی		
تعداد	آماره خی‌دو	درجه آزادی	میزان P	درجه آزادی	تعداد	آماره خی دو	درجه آزادی	میزان P

۶۰	۲۴/۶۷۷	۷	۰/۰۰۱	۷۶	۳۳/۰۰۹	۷	۰/۰۰۱	۱۹۶	۳۷/۱۹۲	۷	۰/۰۰۱
مؤلفه	مدیران		هیئت علمی		دانشجویان		رتبه	رتبه	رتبه	رتبه	رتبه
	میانگین	رتبه	میانگین	رتبه	میانگین	رتبه					
نبود برنامه‌های آموزشی کارآفرینی در مراکز علمی	۵/۲۳	۱	۴/۶۱	۳	۴/۶۹	۳	۳				
زیرساخت‌های کسب و کار: ارتباطات، حمل و نقل، خدمات بیمه، بانکی و مانند آن	۴/۹۲	۲	۴/۲۰	۶	۳/۹۹	۷	۷				
سیاست‌های دولت در زمینه کسب و کارهای ورزشی	۴/۷۹	۳	۵/۴۲	۱	۴/۵۳	۵					
میزان تأمین اعتبارات مورد نیاز توسط بانک‌ها و مؤسسات مالی	۴/۴۴	۵	۳/۷۹	۸	۴/۸۶	۲					
قوانین و مقررات	۴/۲۲	۶	۴/۵۱	۴	۵/۱۶	۱					
نرخ بهره (سود بانکی) وام‌های اعطایی بانک‌ها و مؤسسات مالی	۴/۱۷	۷	۵/۰۷	۲	۴/۲۸	۶					
میزان بازرسی دستگاه‌های نظارتی مختلف	۳/۵۲	۸	۴/۱۷	۷	۳/۹۷	۸					

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه ساختاری در بین دانشجویان دولتی دانشگاه‌های شهر تهران، نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «قوانین و مقررات» (۵/۱۶) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «میزان بازرسی دستگاه‌های نظارتی مختلف» (۳/۹۷) بوده است. به علاوه رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه ساختاری در بین اعضای هیئت علمی، نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «سیاست‌های دولت در زمینه کسب و کارهای ورزشی» (۵/۴۲) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «میزان تأمین اعتبارات مورد نیاز توسط بانک‌ها و مؤسسات مالی» (۳/۷۹) بوده است. رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه ساختاری در بین مدیران ورزشی شهر تهران نیز نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «نبود برنامه‌های آموزشی کارآفرینی در مراکز علمی» (۵/۲۳) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «میزان بازرسی دستگاه‌های نظارتی مختلف» (۳/۵۲) بوده است.

جدول ۵. رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه رفتاری در بین مدیران ورزشی شهر تهران، اعضای هیئت علمی و دانشجویان

مدیران			اعضای هیئت علمی			دانشجویان تحصیلات تکمیلی		
تعداد	آماره خی‌دو	درجه آزادی	میزان P	تعداد	آماره خی دو	درجه آزادی	میزان P	تعداد
۶۰	۶۷/۵۵۳	۲۶	۰/۰۰۱	۱۹۶	۵۵/۱۶۸	۲۶	۰/۰۰۱	۲۶
مؤلفه			مدیران	هیئت علمی	دانشجویان			
			میانگین رتبه	رتبه	میانگین رتبه	رتبه	میانگین رتبه	
سطح پایین خودکارآمدی			۱۶/۲۳	۱	۱۴/۲۶	۱۱	۱۶/۱۴	
نیاز به تأیید دیگران			۱۶/۲۲	۲	۱۲/۴۳	۲۶	۱۳/۷۴	
بیان باورها و اعتقادات همراه با ترس			۱۶/۰۳	۳	۱۳/۸۷	۱۴	۱۴/۲۵	
پایبند نبودن به کیفیت (محصولات و خدمات) و مشتری‌محوری			۱۵/۷۵	۴	۱۳/۴۱	۱۶	۱۲/۵۱	
کسب نکردن تخصص و تجربه کافی در زمینه مرتبط			۱۵/۴۳	۵	۱۲/۰۱	۲۷	۸/۷۹	
نبود تجربه			۱۵/۲۰	۶	۱۵/۳۰	۶	۱۶/۹۴	
علاقه نداشتن به انجام کارها به‌صورت فردی			۱۴/۹۸	۷	۱۴/۲۱	۱۲	۱۴/۸۴	
بی‌اعتمادی به تصمیم‌گیری فردی درباره مطالب مهم			۱۴/۸۳	۸	۱۳/۳۰	۱۸	۱۴/۶۷	
نداشتن الگویی تشویق‌کننده در بین اطرافیان			۱۴/۷۷	۱۰	۱۳/۳۴	۱۷	۷/۳۷	

۲۵	۱۰/۴۸	۹	۱۴/۳۴	۱۱	۱۴/۶۴	تحصیلات نامرتبط
۱	۱۸/۷۹	۲۴	۱۲/۹۲	۱۲	۱۴/۵۶	فقدان سرمایه
۷	۱۵/۹۲	۷	۱۵/۰۵	۱۳	۱۴/۳۶	بی‌اعتمادی به تجربه شخصی، حتی اگر دیگران بگویند: «این کار نشدنی است»
۱۹	۱۳/۳۲	۲۱	۱۳/۱۹	۱۴	۱۴/۳۵	اقدام نکردن به کارهای جدید، حتی اگر دیگران تا به حال آن‌ها انجام نداده باشند
۲	۱۷/۷۴	۱	۱۶/۱۳	۱۵	۱۴/۲۲	ترس از شکست
۵	۱۶/۵۰	۲	۱۵/۵۳	۱۶	۱۳/۹۳	تمایل نداشتن به انجام کار جدید و هراس‌آور (با ریسک)
۸	۱۵/۲۳	۱۹	۱۳/۲۸	۱۷	۱۳/۶۴	تلاش نکردن برای رفع نیازها به‌جای انتظار برای رفع آن‌ها توسط دیگران
۹	۱۴/۹۲	۱۰	۱۴/۳۴	۱۸	۱۳/۲۹	علاقه نداشتن به انجام کارها حتی اگر اطرافیان همراهی نکنند
۱۱	۱۴/۷۳	۲۲	۱۳/۰۱	۱۹	۱۳/۳۶	تمایل نداشتن به استقلال مالی
۱۵	۱۳/۷۳	۴	۱۵/۳۴	۲۰	۱۳/۳۲	بی‌اعتمادی به توان و مهارت شخصی و پذیرفتن ریسک آن
۲۴	۱۱/۹۰	۱۵	۱۳/۷۴	۲۲	۱۲/۷۲	نبود خلاقیت
۱۶	۱۳/۳۸	۲۳	۱۲/۹۹	۲۳	۱۲/۵۹	ترس از متفاوت بودن با دیگران
۳	۱۷/۱۸	۵	۱۵/۳۲	۲۴	۱۲/۴۵	دست‌رسی نداشتن به منابع مالی
۱۸	۱۳/۳۵	۳	۱۵/۴۸	۲۵	۱۱/۹۲	ناتوانی در پذیرش خطر مالی حاصل از سرمایه‌گذاری شخصی
۲۱	۱۲/۶۸	۱۳	۱۳/۹۸	۲۶	۱۱/۸۶	بی‌زرغی به کسب تجارت جدید
۲۳	۱۲/۴۷	۲۰	۱۳/۲۳	۲۷	۹/۷۵	نداشتن پایداری به اصول اخلاقی (مانند صداقت و ...)

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه رفتاری در بین مدیران ورزشی نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «سطح پایین خودکارآمدی» (۱۶/۲۳) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «نداشتن پایداری به اصول اخلاقی (مانند صداقت و ...)» (۹/۷۵) بوده است. رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه رفتاری در بین اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «ترس از شکست» (۱۶/۱۳) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «کسب نکردن تخصص و تجربه کافی در زمینه مرتبط» (۱۲/۰۱) بوده است، رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه رفتاری در بین دانشجویان دانشگاه‌های دولتی شهر تهران، نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «فقدان سرمایه» (۱۸/۷۹) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «نداشتن الگوی تشویق‌کننده در بین اطرافیان» (۷/۳۷) بوده است.

جدول ۶. بررسی تفاوت بین دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و مدیران ورزشی در مورد مؤلفه محیطی

گروه	میانگین	انحراف استاندارد	F	P
دانشجویان	3/61	1/701	6/463	p<0/001
اعضای هیات علمی	3/60	1/632		
مدیران ورزشی	3/77	1/749		

جدول ۷. بررسی تفاوت بین دیدگاه دانشجویان، اعضای هیأت علمی و مدیران ورزشی در مورد مؤلفه ساختاری

گروه	میانگین	انحراف استاندارد	F	P
دانشجویان	3/62	1/148	5/034	p<0/001
اعضای هیات علمی	3/46	1/221		
مدیران ورزشی	3/48	1/219		

جدول ۸. بررسی تفاوت بین دیدگاه دانشجویان، اعضای هیأت علمی و مدیران ورزشی در مورد مؤلفه رفتاری

گروه	میانگین	انحراف استاندارد	F	P
دانشجویان	3/74	1/544	1/103	p>0/001

اعضای هیئت علمی	3/71	1/224
مدیران ورزشی	3/68	1/855

با استفاده از آزمون آنوای یک‌راهه نتایج نشان داده شد که بین گروه‌های منتخب در مؤلفه ساختاری و محیطی (جدول ۶ و ۷) تفاوت معناداری وجود دارد ($F=۵/۰۳۴$ و $p<۰/۰۰۱$)؛ اما بین گروه‌های منتخب در مؤلفه رفتاری (جدول ۸) تفاوت معنادار نبود ($F=۵/۰۳۴$, $p>۰/۰۰۱$).

جدول ۹. نتایج تحلیل تعقیبی آزمون شفه

گروه	گروه	تفاوت میانگین	P
دانشجو	هیئت علمی	۰/۱۵۸	$P<0/001$
	مدیران ورزشی	۰/۱۳۹	$P>0/001$
مدیران ورزشی	هیئت علمی	۰/۰۱۹	$P<0/001$

با استفاده از آزمون شفه مکان این تفاوت بررسی شد و مشخص گردید که بین گروه‌های دانشجو، هیئت علمی در مؤلفه ساختاری، تفاوت معنادار است ($p<۰/۰۰۱$)، اما بین گروه‌های دانشجو، مدیر و همچنین مدیر، هیئت علمی تفاوت معنادار نیست ($p>۰/۰۰۱$) علاوه بر این بین گروه‌های دانشجو، مدیر و هیئت علمی، مدیر در مؤلفه محیطی، تفاوت معنادار است ($p<۰/۰۰۱$)؛ اما بین گروه‌های دانشجو، هیئت علمی، تفاوت معنادار نیست ($p>۰/۰۰۱$).

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش، تحلیل موانع کارآفرینی در ورزش از دید اعضای هیئت علمی، دانشجویان و مدیران ورزشی شهر تهران بود. در پژوهش حاضر، موانع کارآفرینی در ورزش در سه دسته ساختاری، رفتاری و محیطی و زیرمجموعه‌های مربوط به آن‌ها بررسی شد.

الف) موانع رفتاری کارآفرینی ورزشی

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه رفتاری در بین دانشجویان دانشگاه‌های دولتی شهر تهران، نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «فقدان سرمایه» (۱۸/۷۹) و کم‌ترین میانگین رتبه مربوط به «نداشتن الگویی تشویق‌کننده در بین اطرافیان» (۷/۳۷) بوده است که با نتایج (شاهوردی و همکاران، ۲۰۱۸)، (محمد و همکاران، ۲۰۱۷)، (بوبرا و همکاران، ۲۰۱۴)^۱، (کارلیس، ۲۰۰۶)^۲، (تسونه و همکاران، ۲۰۰۴)^۳، (علی و همکاران، ۲۰۱۶)، (شینار و همکاران، ۲۰۱۲)^۴، (آلوارز و بارنی، ۲۰۱۴) هم‌خوانی دارد. نتایج به‌دست‌آمده گویای آن است که یکی از بزرگ‌ترین معضلات کارآفرینان و شاید مهم‌ترین مانع آن‌ها برای راه‌اندازی کسب‌وکار، همواره، کمبود منابع مالی برای تأمین نیازهای سرمایه‌ای می‌باشد و کمبود سرمایه، عامل مهمی در شکست بسیاری از کسب‌وکارهاست. به‌طور کلی، وجود سرمایه اولیه، نقش بسیار مهمی در شروع و توسعه کسب‌وکارهای کارآفرینانه بر عهده دارد؛ در نتیجه، دانشجویان می‌توانند با روش‌های زیر در تأمین سرمایه اولیه

¹ Bobera² Karlis³ Tesone⁴ Shinnar

برای شروع کسب و کار اقدام کنند: ۱- تأمین منابع مالی از طریق اخذ وام از بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری ۲- تأمین منابع مالی از طریق شرکا و صاحبان سهام ۳- تلاش برای پیدا کردن حامیان مالی.

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه رفتاری در بین اعضای هیئت علمی، نشان داد که بیشترین میانگین رتبه مربوط به «ترس از شکست» (۱۶/۱۳) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «کسب نکردن تخصص و تجربه کافی در زمینه مرتبط» (۱۲/۰۱) بوده است که با نتایج پژوهش‌های (شیخ زاده و همکاران، ۲۰۱۶)، (شینار و همکاران، ۲۰۱۲)، (کاچیوتی و همکاران، ۲۰۱۶)، (جین و علی، ۲۰۱۳)^۱ هم‌خوانی دارد و با نتایج (هایتون و همکاران، ۲۰۱۳)^۲ هم‌خوانی ندارد که دلیل هم‌خوانی نبودن نتایج این پژوهش با پژوهش‌های دیگر می‌تواند متفاوت بودن جامعه و مؤلفه‌های ابزار اندازه‌گیری بیان کرد؛ از طرفی، (هایتون و همکاران، ۲۰۱۳) دیدگاه ترس از شکست برای کارآفرینان را نقض کردند و در عوض آن‌ها استدلال کردند که ترس از شکست می‌تواند به‌عنوان به عامل تحریک‌کننده برای رفتار کارآفرینانه در بین کارآفرینان عمل کند. نتایج به‌دست‌آمده از پژوهش حاضر، گویای این مطلب است که یکی از اساسی‌ترین مشکلات برای کارآفرینی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها ترس از شکست می‌باشد که دلیل این ترس می‌تواند عوامل مختلفی باشد؛ از جمله از دست دادن سرمایه خود، از دست دادن وجهه علمی خود در بین دیگر همکاران، ناتوانی در رقابت با دیگر کارآفرینان، کمبود مهارت‌های مدیریتی و ناتوانی در تأمین سرمایه بیان کرد. یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های افراد صاحب ایده، نگرانی از شکست است. این نگرانی‌ها با مخالفت خانواده‌ها در پذیرش ریسک کارآفرینی، بیشتر می‌شود و در ماه‌های اول، فرد کارآفرین را به خود مشغول می‌کند که در این راستا صنعت بیمه می‌تواند به‌عنوان یک حامی مالی عمل کند؛ به گونه‌ای که کارآفرین اطمینان خاطر داشته باشد که اگر زمانی کسب و کار آن‌ها با شکست مواجه شد، صنعت بیمه می‌تواند از وی حمایت و پشتیبانی کند؛ برای این منظور باید ارتباط نزدیکی با صنعت بیمه برقرار شود تا مشکل ترس از شکست به حداقل برسد.

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه رفتاری در بین مدیران ورزشی، نشان داد که بیشترین میانگین رتبه مربوط به «سطح پایین خودکارآمدی» (۱۶/۲۳) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «نداشتن پایبندی به اصول اخلاقی (مانند صداقت و ...)» (۹/۷۵) بوده است که با نتایج پژوهش‌های (شاهوردی و همکاران، ۲۰۱۸) و (شیخ زاده و همکاران، ۲۰۱۶) هم‌سو است ولی در این رابطه، نتایج غیرهم‌سویی گزارش نشده است. در حقیقت، افراد با باور خودکارآمدی قوی‌تر، احساس مسئولیت‌پذیری بالایی دارند و در انجام تکلیف و وظیفه‌های محول شده پشتکار زیادی دارند و به‌خوبی می‌توانند رفتار خود را در راستای رسیدن به هدف‌های از پیش تعیین شده برای دستیابی به میزان عملکرد بالا تنظیم کنند. برای موفق شدن در شرایط بسیار پیچیده و در رویارویی با شرایط چند بعدی، باور به خودکارآمدی، اهمیت بسیار بالایی دارد؛ زیرا افراد با باور خودکارآمدی می‌توانند نسبت به رویدادها و معضلاتی که ممکن است در مراحل مختلف به ویژه در مراحل اولیه راه‌اندازی و توسعه کسب و کار با آن‌ها روبه‌رو شوند، به‌طور مؤثر واکنش نشان دهند. برای این منظور پیشنهاد می‌شود:

- ۱- با برگزاری دوره‌های آموزش کارآفرینی، زمینه لازم برای بهبود سطح خودکارآمدی مدیران و در نتیجه رفتار کارآفرینانه در آنان فراهم آید.
- ۲- با توجه به اثربخشی کم روش‌های سنتی تدریس به‌ویژه به‌صورت سخنرانی از روش‌های تدریس اثربخش چون نشست با کارآفرینان، معرفی کسب و کارها و طرح‌های کارآفرینی موفق و بازدید از آنان، بحث و کار گروهی، یادگیری تجربی و به‌کارگیری استادان متخصص و باتجربه تا به شکل مطلوبی این باور را در مدیران

¹ Jain & Ali² Hayton

ایجاد کند که آنان، خودکارآمدی و توانایی لازم برای راهاندازی و مدیریت یک کسب‌وکار کارآفرینانه موفق را دارند.

ب) موانع ساختاری کارآفرینی ورزشی

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه ساختاری در بین دانشجویان دانشگاه‌های دولتی شهر تهران نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «قوانین و مقررات» (۵/۱۶) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «میزان بازرسی دستگاه‌های نظارتی مختلف» (۳/۹۷) بوده است که با نتایج پژوهش‌های (شیخ زاده و همکاران، ۲۰۱۶)، (بریچ و اونیل، ۲۰۱۲)^۱، (چو و همکاران، ۲۰۰۷)^۲ و (مارتینز و همکاران، ۲۰۱۸)^۳ هم‌خوانی دارد.

شواهد موجود و بررسی‌های انجام شده در ایران نشان می‌دهد که قوانین و مقررات دولتی نه تنها زمینه‌های مناسب برای فعالیت‌های کارآفرینی و تولیدی را فراهم نکرده است بلکه این قوانین و مقررات به‌عنوان مانعی برای اهداف کارآفرینی دانشجویان علوم ورزشی ایران عمل کرده است. شاید بتوان گفت که کارآفرینان، قبل از آنکه رقابت بخش خصوصی را برای فعالیت‌های خود احساس کنند، موانعی مانند قوانین و مقررات اداری و انحصارات دولتی را مانع کسب‌وکار خود می‌بینند. بنابراین نیاز است قوانین زیر در قبال کسب‌وکارها تدوین شود:

- ۱- تعیین محدوده مجاز فعالیت کسب‌وکارها
 - ۲- تعیین قوانین و مقررات کنترلی-هدایتی موردنیاز برای حوزه‌های مختلف کسب‌وکار
 - ۳- تنظیم سیاست‌های حمایتی برای توسعه و رشد کارآفرینی و بهبود فعالیت کسب‌وکارهای کوچک
 - ۴- ساده‌سازی قوانین و رویه‌های اداری
 - ۵- تدوین قوانین و مقررات مناسب مانند قوانین مربوط به مالکیت معنوی
 - ۶- تدوین قوانین مناسب تجاری، گمرکی و مالیاتی
 - ۷- تدوین قوانین مناسب تکنولوژیکی و رقابتی.
- رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه ساختاری در بین اعضای هیئت علمی نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «سیاست‌های دولت در زمینه کسب‌وکارهای صنعت ورزش» (۵/۴۲) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «میزان تأمین اعتبارات مورد نیاز توسط بانک‌ها و مؤسسات مالی» (۳/۷۹) بوده است که با نتایج (شاهوردی و همکاران، ۲۰۱۸)، (محمد و همکاران، ۲۰۱۷)، (شیخ زاده و همکاران، ۲۰۱۶)، (بوبرا و همکاران، ۲۰۱۴)، (کارلیس، ۲۰۰۶) و (تسونه و همکاران، ۲۰۰۴) همسو است. اساساً سیاست‌ها و برنامه‌های دولتی مرتبط با کارآفرینی درصدد فراهم کردن محیطی مناسب و مشوق برای ظهور کارآفرینان جدید به همراه شرکت‌های نوپا و امکان رشد آن‌هاست. این سیاست‌ها می‌توانند محیطی پاسخگو برای کارآفرینان دارای انگیزه فراهم کنند (لوی و اتو، ۲۰۰۸)^۴. به عبارت دیگر، هدف اصلی سیاست‌های کارآفرینی افزایش سطح فعالیت‌های کارآفرینی و ایجاد محیطی مطلوب برای پدیدار شدن شرکت‌های جدید است. به‌طور کلی می‌توان سیاست‌های زیر را برای کارآفرینی اعضای هیئت علمی دانشکده‌های علوم ورزشی اجرا کرد:
- ۱- تدوین سیاست‌ها، راهبردها و راهکارهای لازم برای هم‌سویی نظام آموزشی کشور در سطوح رسمی و غیررسمی با نیازهای بازار کار کشور

¹ Bridge & O'Neill

² Chu

³ Martinez

⁴ Levie & Autio

- ۲- بسترسازی مناسب به منظور ارائه خدمات و تسهیلات در چارچوب قوانین و مقررات ذی ربط و ترغیب و تشویق برای ایجاد مراکز خدمات مشاوره و توسعه اشتغال در کشور
- ۳- نظارت بر فعالیت دفاتر مشاوره شغلی و کارایی‌های غیردولتی و ارائه تسهیلات و امکانات به آنان در چارچوب قوانین و مقررات
- ۴- نظارت بر تهیه و تدوین و پیشنهاد لوایح قانونی و آیین‌نامه‌های مربوط به اشتغال و کارآفرینی با همکاری دستگاه‌های اجرایی.

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه ساختاری در بین مدیران ورزشی، نشان داد که بیشترین میانگین رتبه مربوط به «نبود برنامه‌های آموزشی کارآفرینی در مراکز علمی» (۵/۲۳) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «میزان بازاریابی دستگاه‌های نظارتی مختلف» (۲/۵۲) بوده است که با نتایج (فلاح حقیقی و همکاران، ۲۰۱۸)، (سیتاریدیس و کیسیوس، ۲۰۱۹)، (شیخ زاده و همکاران، ۲۰۱۶) و (کارلیس، ۲۰۰۶) هم‌سو است. (گونزالس-سرانو و همکاران، ۲۰۲۱)^۱ معتقدند آموزش کارآفرینی ورزشی اهمیت فزاینده‌ای پیدا کرده است؛ زیرا می‌تواند اشتغال را بهبود بخشد. همچنین (جونز و انگلیش، ۲۰۰۴)^۲ بیان می‌کنند که با فرایند آموزش کارآفرینی می‌توان افراد را با توانمندی خود برای بازشناسی فرصت‌های تجاری به صورت داشتن اعتماد به نفس و عزت نفس آشنا کرد. از طرفی (دوتا و کراسان، ۲۰۰۵)^۳ بیان می‌دارند که کارآفرینی، فرایندی است که لازمه آن، برنامه‌ریزی در نظام آموزشی و پژوهشی می‌باشد و اجرای برنامه‌های آن از سطح خانواده، مدرسه تا دانشگاه و سازمان‌ها گسترده شده است و باعث می‌شود تا افراد با استفاده از تخصص و قدرت ابتکار و خلاقیت، فرصت‌ها و توانمندی‌ها، اشتغال مولد و درآمدزا ایجاد کند.

ج) موانع محیطی کارآفرینی ورزشی

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه محیطی در بین دانشجویان، نشان داد بیشترین میانگین مربوط به «نبود فرهنگ توسعه کسب‌وکار در جامعه» (۱۶/۷۳) و کمترین میانگین مربوط به «تمایل افراد جامعه نسبت به تغییر عادت‌های رفتاری» (۱۰/۸۸) بوده است که با نتایج پژوهش‌های (موریسون، ۲۰۰۰)^۴، (کاسیاس و همکاران، ۲۰۱۱)^۵، (آلوارز و همکاران، ۲۰۱۱)^۶، (مقیمی، ۲۰۰۷) هم‌خوانی دارد. (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳)^۷ بیان می‌کنند که روحیه کارآفرینی در درون هنجارها و ارزش‌های فرهنگی موجود در یک جامعه قرار دارد و فرهنگ، نقش مهمی در اهداف کارآفرینی دانشجویان علوم ورزشی دارد و به طور کلی، رابطه بین جنبه‌های مختلف فرهنگ و فعالیت کارآفرینی ورزشی در توسعه و رشد در کارآفرینی ورزشی، بسیار مهم است؛ به طوری که (رضائی نژاد و همکاران، ۲۰۱۹) بیان می‌کنند که در بین عوامل تقویت‌کننده یا تضعیف‌کننده کارآفرینی ورزشی، فرهنگ عامل بسیار مهم و حیاتی است و می‌تواند بر کارآفرینی ورزشی اثرگذار باشد. همچنین فرهنگ و کارآفرینی ورزشی، ارتباط تنگاتنگی با هم دارند و می‌تواند به عنوان به عامل بازدارنده یا سوق‌دهنده عمل کند؛ به طوری که (ویلیامز، ۲۰۱۱)^۸ عامل فرهنگ را از موانع مهم کارآفرینی ورزشی بیان می‌کنند. به علاوه (نوروزی و سریع القلم، ۲۰۱۰) بیان می‌کند که گسترش فرهنگ کارآفرینی، موجب تحرک و گسترش کسب‌وکار می‌شود و در توسعه چنین فرهنگی سطح اشتغال افزایش خواهد یافت.

¹ González-Serrano

² Jones & English

³ Dutta & Crossan

⁴ Morrison

⁵ Casillas

⁶ Alvarez

⁷ Krueger

⁸ Williams

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه محیطی در بین اعضای هیئت علمی، نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «بی‌ثباتی قوانین و مقررات کشور در توسعه کسب‌وکارهای ورزشی» (۱۶/۹۰) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «تمایل افراد جامعه به انجام کارها به‌صورت فردی» (۱۲/۵۶) بوده است که با نتایج پژوهش (کلایپر و همکاران، ۲۰۰۶)^۱ هم‌سو است. یکی از مشکلات اساسی در حوزه قوانین و مقررات مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی، انباشت قابل‌ملاحظه قوانین و مقررات می‌باشد که هر روز به تعداد آن نیز اضافه می‌شود؛ بنابراین ضروری است در راستای مقررات‌زدایی و همچنین جلوگیری از تغییرات مکرر قوانین و مقررات، محدودیت‌های جدی برای ارائه قوانین و مقررات جدید در سطح دولت و مجلس و همچنین به‌عنوان یک تغییر اساسی، نظام تهیه و تدوین لوائح و قانون‌گذاری کشور مورد بازنگری قرار گیرد.

رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه محیطی در بین مدیران ورزشی نشان داد بیشترین میانگین رتبه مربوط به «میزان تغییر و تحولات مدیران کلان کشور به‌خصوص در حوزه ورزش» (۱۹/۷۵) و کمترین میانگین رتبه مربوط به «میزان رقابت در بازار ورزشی (تولید تجهیزات ورزشی و باشگاه‌داری» (۷/۳۵) بوده است. مدیران کارآفرین، نقش بسیار مهمی در تغییر و رشد اقتصادی دارند. سازمان‌های ورزشی امروزی، به مدیران کارآفرین نیاز دارد؛ مدیرانی که معمولاً هنجارهای موجود را به چالش می‌کشند ولی با توجه به شرایط سیاسی حاکم بر جامعه و برخی شرایط دیگر باعث شده که مدیران زود به زود تغییر کنند و این تغییر مدیریتی باعث شده که مدیران در کوتاه‌مدت نتوانند ایده‌های خود را به مرحله نوآوری برسانند و کارآفرینی کنند. مدیریت سازمان‌ها بیش از هر چیز دیگر به ثبات مدیریت نیاز دارد تا بتوانند در آرامش به کارآفرینی بپردازند.

د) مقایسه دیدگاه اعضای هیئت علمی، دانشجویان و مدیران ورزشی شهر تهران

با استفاده از آزمون آنوای یک‌راهه نتایج نشان داده شد که بین گروه‌های منتخب در مؤلفه ساختاری و محیطی، تفاوت معناداری وجود دارد؛ اما بین گروه‌های منتخب در مؤلفه رفتاری، تفاوت معنادار نبود؛ بنابراین در گروه‌های ساختاری و محیطی، وجود تفاوت تأیید می‌شود اما در گروه‌های رفتاری، تفاوتی جود ندارد. با استفاده از آزمون شفه مکان این تفاوت بررسی شد و مشخص گردید که بین گروه‌های دانشجوی، هیئت علمی در مؤلفه ساختاری، تفاوت معنادار است اما بین گروه‌های دانشجوی، مدیر و همچنین مدیر، هیئت علمی، تفاوت معنادار نیست. علاوه بر این بین گروه‌های دانشجوی، مدیر و هیئت علمی، مدیر در مؤلفه محیطی، تفاوت معنادار است اما بین گروه‌های دانشجوی، هیئت علمی، تفاوت معنادار نیست. دلیل تفاوت دیدگاه دانشجویان با دیدگاه اعضای هیئت علمی به می‌تواند به موقعیت شغلی و تجربیات هر دو گروه ارتباط داشته باشد. به دلیل اینکه دانشجویان در موقعیت متفاوتی نسبت به اعضای هیئت علمی قرار دارند به همین دلیل از فضای حاکم در آن آگاه نیستند. معمولاً دانشجویان نسبت به استادان، کم‌تجربه هستند و در مورد اینکه دانش آن‌ها برای دیگران مفید خواهد بود یا خیر، دچار تردید می‌شوند به همین دلیل، از در اختیار قرار دادن دانش خود، امتناع می‌ورزند ولی اعضای هیئت علمی دارای تجربه کافی هستند و این نیز می‌تواند دلیل بر تفاوت دیدگاه آن‌ها باشد؛ از طرفی کارآفرینی، ممکن است به عنوان یک فعالیت فوق برنامه تلقی شود؛ زیرا مستندسازی، ارتباط برقرار کردن با کسانی که به آن نیاز دارند و از این دست موارد، زمان‌بر هستند؛ به همین دلیل، کارآفرینی، نیازمند انگیزش است که در صورت نبود آن، چنین اتفاقی نخواهد افتاد که این عامل نیز می‌تواند دلیل تفاوت دیدگاه آن‌ها باشد.

^۱ Klapper

و در آخر اینکه ورزش، یکی از بزرگ‌ترین و سریع‌ترین صنایع در حال رشد در جهان است. بسیاری از جنبه‌های ورزش از تغییرات به معضلات مؤثر بر صنعت می‌تواند به‌عنوان اشکال کارآفرینی مطالعه شود. (فان و همکاران، ۲۰۱۰)^۱ بیان می‌کنند که «در رشته‌های کسب‌وکار، تحقیق در کارآفرینی، خود را با توجه به تعاملات بین افراد، فرایندها و مؤسسات در ظهور سازمان‌های جدید و شکل‌های سازمانی جدید که ثروت اقتصادی را ایجاد می‌کنند، متمایز می‌کند. برای درک آینده ورزش باید توجه بیشتری به کارآفرینی مبذول گردد. این شامل بهبود انگیزه‌های کارآفرینی ورزشی است.

سپاسگزاری

این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد دانشگاه تهران (کد ۸۱۴۹۲۵) است. نویسندگان مقاله بر خود لازم می‌دانند از همکاری و مساعدت اعضای هیئت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های شهر تهران و همچنین مدیران ورزشی شهر تهران که در این پژوهش ما را یاری کرده‌اند سپاسگزاری نمایند.

References

- Ali, I., Ajmal, M., & Iqbal, N. (2016). Impact Of Psychological Barriers On Entrepreneurial Inclination Of Business Graduates. *Science International*, 28(1), 683-687. <http://www.sci-int.com/pdf/636910994365568953.%20Ali-SS--.pdf>
- Alvarez, C., Urbano, D., Coduras, A., & Ruiz-Navarro, J. (2011). Environmental conditions and entrepreneurial activity: a regional comparison in Spain. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 18(1), 120-140. <https://doi.org/10.1108/14626001111106460>
- Alvarez, S. A., & Barney, Jay B. (2014). Entrepreneurial Opportunities and Poverty Alleviation. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 38(1), 159-184. <https://doi.org/10.1111/etap.12078>
- Amini, M., Jamshidi, R., & Heydarinejad, S. (2014). Prioritization of entrepreneurship barriers of physical education students by TOPSIS method. *Research on Educational Sport*, 2(6), 15-32. https://res.ssrc.ac.ir/article_188_9581e67614341bc837673b6d97ea09a4.pdf
- Bobera, D., Lekovic, B., & Berber, N. (2014). Comparative analysis of entrepreneurship barriers: findings from Serbia and Montenegro. *Engineering Economics*, 25(2), 167-176. <https://doi.org/10.5755/j01.ee.25.2.3113>
- Bridge, S., & O'Neill, K. (2012). *Understanding enterprise: Entrepreneurship and small business* (4th ed.). Macmillan International Higher Education. <https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=4B4dBQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Understanding+enterprise:+Entrepreneurship+and+small+business&ots=lwm6AuH8nR&sig=fw839P8FA3rhrAPITPFmKtDvIMI#v=onepage&q=Understanding%20enterprise%3A%20Entrepreneurship%20and%20small%20business&f=false>
- Cacciotti, G., Hayton, J. C., Mitchell, J. R., & Giazitzoglu, A. (2016). A reconceptualization of fear of failure in entrepreneurship. *Journal of Business Venturing*, 31(3), 302-325. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2016.02.002>

¹ Phan

- Casillas, J. C., Moreno, A. M., & Barbero, J. L. (2011). Entrepreneurial orientation of family firms: Family and environmental dimensions. *Journal of Family Business Strategy*, 2(2), 90-100. <https://doi.org/10.1016/j.jfbs.2011.03.002>
- Cho, E., Moon, Z. K., & Bounkhong, T. (2019). A qualitative study on motivators and barriers affecting entrepreneurship among Latinas. *Gender in Management: An International Journal*, 34(4), 326-343. <https://doi.org/10.1108/GM-07-2018-0096>
- Chu, H. M., Benzing, C., & Mcgee, C. (2007). Ghanaian And Kenyan Entrepreneurs: A Comparative Analysis Of Their Motivations, Success Characteristics And Problems. *Journal of Developmental Entrepreneurship*, 12(03), 295-322. <https://doi.org/10.1142/s1084946707000691>
- Cunningham, G. B., Dixon, M. A., Singer, J. N., Oshiro, K. F., Ahn, N. Y., & Weems, A. (2021). A Site to Resist and Persist: Diversity, Social Justice, and the Unique Nature of Sport. *Journal of Global Sport Management*, 6(1), 30-48. <https://doi.org/10.1080/24704067.2019.1578623>
- Dutta, D. K., & Crossan, M. M. (2005). The Nature of Entrepreneurial Opportunities: Understanding the Process Using the 4I Organizational Learning Framework. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 29(4), 425-449. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6520.2005.00092.x>
- Dvouletý, O. (2017). Determinants of Nordic entrepreneurship. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 24(1), 12-33. <https://doi.org/10.1108/JSBED-07-2016-0104>
- Fallah Haghighi, N., Mahmoudi, M., & Bijani, M. (2018). Barriers to Entrepreneurship Development in Iran's Higher Education: A Qualitative Case Study. *Interchange*, 49(3), 353-375. <https://doi.org/10.1007/s10780-018-9330-9>
- Farahani, A., Safarnezhad, M., & Farahani, Z. (2019). Analyses the Behavioral Inhibitions of Human Resources in Employment and Entrepreneurship of Iran's Sports Scopes. *Scientific Journal Of Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 6(1), 11-21. https://fmss.journals.pnu.ac.ir/article_5717_960683f548619fbca73f9a6f5c665f1b.pdf
- Gholami, N. (2008). *Study of barriers to entrepreneurship in sports in the country* [Master, Tehran]. Iran .
- González-Serrano, M. H., Calabuig Moreno, F., & Crespo Hervás, J. (2021). Sport management education through an entrepreneurial perspective :Analysing its impact on Spanish sports science students. *The International Journal of Management Education*, 19(1), 100271. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2018.11.007>
- Hammerschmidt, J., Eggers, F., Kraus, S., Jones, P., & Filser, M. (2020). Entrepreneurial orientation in sports entrepreneurship - a mixed methods analysis of professional soccer clubs in the German-speaking countries. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 16(3), 839-857. <https://doi.org/10.1007/s11365-019-00594-5>
- Hayton, J. C., Cacciotti, G., Giazitzoglu, A., Mitchell, J. R., & Ainge, C. (2013). Understanding fear of failure in entrepreneurship: A cognitive process framework. *Frontiers of Entrepreneurship Research*, 33(6), 1. <https://www.enterpriseresearch.ac.uk/wp-content/uploads/2013/12/ERC-RP3-Hayton-et-al-Job-Growth.pdf>
- Hojnik, J., Omerzel, D. G., & Kregar, T. B. (2019). To be or not to be an entrepreneur? Students' perceptions of barriers to entrepreneurship. *International Journal of Innovation and Learning*, 25(4), 430-450. <https://doi.org/10.1504/ijil.2019.099988>

- Holienka, M., Holienkova, J., & Holienka, M. (2018). Sports as a stepping-stone for entrepreneurship: examining sports university students. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 66(6), 1485-1496. <https://doi.org/10.11118/actaun201866061485>
- Jain, R., & Ali, S. W. (2013). A review of facilitators, barriers and gateways to entrepreneurship: directions for future research. *South Asian Journal of Management*, 20(3), 122-163. <https://www.proquest.com/openview/32dfe564531c0dccc4e39f8bf7e63d6/1?pq-origsite=gscholar&cbl=46967>
- Jones, C., & English, J. (2004). A contemporary approach to entrepreneurship education. *Education + Training*, 46(8/9), 416-423. <https://doi.org/10.1108/00400910410529533>
- Karlis, G. (2006). The future of leisure, recreation and sport in Canada: a SWOT for small sized enterprises. *The sport journal*, 9(2), 7. <https://www.cabdirect.org/cabdirect/abstract/20073146765>
- Kim, P. D. T. (2020). *Barriers to Entrepreneurship in Ho Chi Minh City* [Master, Tampere]. Finland. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/121669/PhucDoThiKim.pdf?sequence=4>
- Klapper, L., Laeven, L., & Rajan, R. (2006). Entry regulation as a barrier to entrepreneurship. *Journal of Financial Economics*, 82(3), 591-629. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2005.09.006>
- Krueger, N., Linan, F., & Nabi, G. (2013). Cultural values and entrepreneurship. *Entrepreneurship & Regional Development*, 25(9-10), 703-707. <https://doi.org/10.1080/08985626.2013.862961>
- Levie, J., & Autio, E. (2008). A theoretical grounding and test of the GEM model. *Small Business Economics*, 31(3), 235-263. <https://doi.org/10.1007/s11187-008-9136-8>
- Lupa-Wójcik, I. (2020). Educational Challenges in Shaping the Entrepreneurship of IT Students. *Przedsiębiorczość-Edukacja*, 16(1), 119-131. <https://doi.org/10.24917/20833296.161.10>
- Mandalizadeh, Z., & Ehsani, M. (2014). Identifying the Environmental and Individual Barriers to Entrepreneurial in Sport for Women and Providing Suggested Strategies. *New Trends in Sport Management*, 1(3), 33-41. <http://ntsmj.issma.ir/article-1-200-en.html> <http://ntsmj.issma.ir/article-1-200-en.pdf>
- Maritz, A., Zolin, R., De Waal, G., Fisher, R., Perenyi, A., & Eager, B. (2015). Senior Entrepreneurship in Australia: Active Ageing and Extending Working Lives. *International Journal of Organizational Innovation*(Special Issue), 1-39. <https://ijoi-online.org/images/stories/SpecialIssues/AlexMaritzMonographFinal.pdf>
- Martinez, P. C., Salazar, E. O., & Buelvas, A. M. (2018). Social Entrepreneurship and Social Inclusion in Peru: A Case Study. In *Evolving Entrepreneurial Strategies for Self-Sustainability in Vulnerable American Communities*. IGI Global. <https://doi.org/10.4018/978-1-5225-2860-9.ch003>
- Mirzaei Ahranjani, H., & Sarlak, M. (2005). A look at organizational epistemology: evolution, schools and managerial applications. *Peyk Noor Quarterly*, 3(3), 69-78. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=127440>
- Moghimi, S. M. (2007). The Relationship between Environmental Factors and Organizational Entrepreneurship in Non-Governmental Organizations (NGOs) in Iran. *Iranian Journal of Management Studies*, 1(1), 39-55. <https://doi.org/10.22059/ijms.2011.23405>

- Mohammad Kazemi, R., Rasekh, N., & Esmaili, F. (2017). Assessment of Entrepreneurial Attitude among Managers of Women's Sports Clubs in Tehran. *Sport Management Studies*, 9(41), 111-126. <https://doi.org/10.22089/smrj.2017.921>
- Morrison, A. (2000). Entrepreneurship: what triggers it? *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 6(2), 59-71. <https://doi.org/10.1108/13552550010335976>
- Muhammad, N., McElwee, G., & Dana, L.-P. (2017). Barriers to the development and progress of entrepreneurship in rural Pakistan. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 23(2), 279-295. <https://doi.org/10.1108/IJEBr-08-2016-0246>
- Nguyen, T.-T., Shahreki, J., Van Hong, P., & Van Tung, N. (2021). Rural Entrepreneurship in Vietnam: Identification of Facilitators and Barriers. In *Rural Entrepreneurship and Innovation in the Digital Era*. IGI Global. <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-4942-1.ch009>
- Nowruzi, M. R., & Sari al-Qalam, N. (2010, January 21). *University Entrepreneurship Identifying Barriers to University Entrepreneurship and Strategies to Strengthen It* First International Conference on Executive Management, Tehran, Iran. <https://civilica.com/doc/68262/>
- Nworie, E. C., & Adiukwu, I. K. (2020). Hospitality and tourism entrepreneurship: Administrative barriers in Imo State, Nigeria. *Turizam*, 24(1), 13-32. <https://doi.org/10.5937/turizam24-22955>
- Omidi, Y., Mohammad kazemi, R., & Azmoudeh, S. (2016). Identifying and Analyzing Contextual Barriers of Organizational Entrepreneurship in Ministry of Sport and Youth. *Journal of Sport Management*, 8(5), 753-775. <https://doi.org/10.22059/jsm.2016.60246>
- Parnell, D., Spracklen, K., & Millward, P. (2017). Sport management issues in an era of austerity. *European Sport Management Quarterly*, 17(1), 67-74. <https://doi.org/10.1080/16184742.2016.1257552>
- Phan, P., Zhou, J., & Abrahamson, E. (2010). Creativity, Innovation, and Entrepreneurship in China. *Management and Organization Review*, 6(2), 175-194. <https://doi.org/10.1111/j.1740-8784.2010.00181.x>
- Ramzaninejad, R., Boroumand, M. R., & Ahmadi, F. (2019). Entrepreneurship Ecosystem: A New Approach to Entrepreneurship Development in Sport. *Contemporary Studies On Sport Management*, 8(16), 29-40. <https://doi.org/10.22084/smms.2019.17945.2.288>
- Ratten, V. (2018). An Introduction to Sports Entrepreneurship. In *Sport Entrepreneurship*. Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-73010-3_1
- Ratten, V., & Jones, P. (2020). New challenges in sport entrepreneurship for value creation. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 16(3), 961-980. <https://doi.org/10.1007/s11365-020-00664-z>
- Shahverdi, M., Ismail, K., & Qureshi, M. (2018). The effect of perceived barriers on social entrepreneurship intention in Malaysian universities: The moderating role of education. *Management Science Letters*, 8(5), 341-352. <https://doi.org/10.5267/j.msl.2018.4.014>
- Shane, S. (2009). Why encouraging more people to become entrepreneurs is bad public policy. *Small Business Economics*, 33(2), 141-149. <https://doi.org/10.1007/s11187-009-9215-5>
- Shariati, M., & Dastgerdi, Mahdi. (2019). *Sports entrepreneurship with a start-up business approach*. Tanin Danesh.

- Sheikhzadeh, R., Salimi, M., Ghafari, Y., & Turk Far, A. (2016). Identifying Barriers of Entrepreneurship in Sports in the Perspective of Administrators and Experts of Sports and Youth Offices. *Journal of Exploratory Studies in Law and Management*, 3(2), 87-92. <https://doi.org/10.20286/jeslm-030287>
- Shinnar, R. S., Giacomini, O., & Janssen, F. (2012). Entrepreneurial Perceptions and Intentions: The Role of Gender and Culture. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 36(3), 465-493. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6520.2012.00509.x>
- Sitaridis, I., & Kitsios, F. (2019). Entrepreneurship as a career option for information technology students: Critical barriers and the role of motivation. *Journal of the Knowledge Economy*, 10(3), 1133-1167. <https://doi.org/10.1007/s13132-018-0519-z>
- Tesone, D. V., Platt, A., & Alexakis, G. (2004). The Human capital factor: strategies for dealing with performance challenges in business and sport management. *Journal of Applied Management and Entrepreneurship*, 9(3), 22-33. <https://www.proquest.com/openview/f3e283a2381d873021280539bb43147d/1?pq-origsite=gscholar&cbl=25565>
- Valerio, A., Parton, B., & Robb, A. (2014). *Entrepreneurship education and training programs around the world*. The World Bank. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/18031>
- Williams, C. C. (2011). Entrepreneurship, the informal economy and rural communities. *Journal of Enterprising Communities: People and Places in the Global Economy*, 5(2), 145-157. <https://doi.org/10.1108/17506201111131578>
- Yadolahi Farsi, J., Gholami, N., Hamidi, M., & Kanaani, A. (2012). Study the barriers to entrepreneurship in sport. *Entrepreneurship Development. Entrepreneurship Development*, 4(2), 105-124. https://jed.ut.ac.ir/article_23533.html
- Zarei Mahmoudabadi, M., Ghahreman Tabrizi, C., & Razavi, S. M. J (2013). Identifying and ranking the factors affecting entrepreneurship in sports with a coherent multi-criteria analysis approach and Copland. *Research on Sport Management and Motor Behavior*, 12(23), 113-130. http://msb.journals.umz.ac.ir/article_1143.html
- Ziviar, F., Farahani, A., & Keshavarz, L. (2017). A Critical Overview on Organizational Entrepreneurship with Focus on Identifying Components and Obstacles. *Critical Studies in Texts & Programs of Human Sciences and Council for the Study of Humanities Texts and Books*, 17(6), 179-201. https://criticalstudy.ihcs.ac.ir/article_2780_efc2aaf63085c9e0a342a97d84e5a61e.pdf